

Příloha č. 1a – Zvěrolékař

Ráno začíná v mé ordinaci velmi brzy. Než se dostaví první příchozí, musím si obléknout čistý bílý plášť a připravit si gumové rukavice. Moje čekárna je obvykle plná, ale ne všichni v ní mluví lidskou řečí. Kromě pozdravů slyším tiché mňoukání, štěkot nebo pískání v přepravečkách.

Mým prvním dnešním pacientem je malý teriér jménem Max. Maxe trápí bolavá tlapka, protože při večerním venčení bohužel šlápl na pohozený střep. Musím být velmi opatrný a mluvit na něj klidným hlasem, aby se nebál. Zvířata totiž neumí říct, co přesně je bolí. To musím zjistit sám.

Do ruky vezmu přístroj, který má rozšířený konec. Ten se přikládá na tělo pacienta. Od něj vedou dvě trubice, zakončené sluchátky. Říká se mu fonendoskop. Přiložím ho Maxovi na hrud' a naslouchám. Srdíčko mu bije pravidelně. Potom mu prohlédnu uši a baterkou mu posvítím do očí. Max se sice trochu bojí, ale je šikovný a trpělivě drží. Ještě mu změřím teplotu. Ta je v pořádku.

Zato tlapka nevypadá nejlépe. Musím ji pořádně prohlédnout, vyčistit a vydezinfikovat. Ještě z ní vytahuju poslední kousek střepu. Trochu to štípe, Max kňučí, ale drží. Chvilku to trvá, ale rána hned vypadá líp. Nakonec mu na poraněnou nohu dám čistý obvaz. Za odměnu dostane malý zdravý pamlsek. Maxíkovu majiteli vysvětlím, co bude dál. Jeho pejsek musí pár dní odpočívat a rozhodně nesmí běhat v blátě. Pro jistotu se mi přijdou ještě pozítky ukázat.

Během dopoledne mě navštíví další pacienti. Jedna kočka s rýmou, křeček, kterému přerostly zuby, bernardýn, kterému musím odebrat krev, a dokonce i jeden pestrabarevný papoušek. Odpoledne se chystám zajet podívat na koně, kterému začalo téct z nosu. Moje práce je někdy dobrodružná a náročná, ale dělám ji rád. Pomáhat těm, kteří se sami neumí bránit, je totiž to nejhezčí na světě.

Už víte, jaké je moje povolání?

Příloha č. 1b – **Zvěrolékař**, pomůcka pro poradce

Posloupnost

1. část: Ráno začíná ...
2. část: Mým prvním ...
3. část: Vezmu si do ruky ...
4. část: Zato tlapka ...
5. část: Během dne ...

Náměty na otázky, které pomohou příběh s žáky probrat do hloubky

Jak poznáš, že zvířátko něco bolí, když ti to nemůže říct?

Proč musí být veterinář v ordinaci potichu a klidný?

Jaký je hlavní rozdíl mezi doktorem pro lidi a zvěrolékařem?

Stará se zvěrolékař jen o psy a kočky, nebo může léčit i slona v zoo nebo krávu na statku?

Co všechno musel veterinář v našem příběhu udělat, než teriérovi ošetřil nohu a proč?

Myslíte, že se zvířátka v čekárně báli? Proč? Jak to máte vy?

Jak se veterinář v příběhu choval, aby zvířátko uklidnil?

Jak se asi cítil majitel zvířátka, když bylo nemocné, a jak, když ho pan doktor vyléčil?

Pamatujete si, které nástroje zvěrolékař použil?

Co musel majitel zvířátka dělat doma po návštěvě ordinace?

Které vlastnosti jsou pro povolání zvěrolékaře neboli veterináře důležité?

Hravý tip

Kdyby zvířátka uměla mluvit, co by panu zvěrolékaři při své návštěvě v jeho ordinaci řekla jako první?

Pantomima

Připomeňte žákům, že nemusí předvádět jen ošetřování, ale i další situace, třeba to, jak majitel přivádí zvíře do ordinace.

Malování

Navrhněte super-moderní sanitku pro zvířátka. Jak vypadá zvenku? Má na střeše majáček ve tvaru tlapky? A co má uvnitř?

Losování, označení obálky

Kvíz

1. Jak říkáme panu doktorovi nebo paní doktorce, kteří léčí zvířátka?

- a) zvířecí odborník
- b) zvěrolékař
- c) praktický lékař
- d) dentista

2. Který přístroj používá veterinář k tomu, aby si poslechl, jak zvířátku tluč srdíčko?

- a) lupu
- b) teploměr
- c) fonendoskop
- d) pinzetu

3. Co musí pesek dostat, aby byl chráněný před nebezpečnými nemocemi?

- a) nový obojek
- b) očkování
- c) pořádný náhubek
- d) zmrzlinu

4. Kam se chodí se zvířátkem, když ho bolí břicho nebo tlapka?

- a) na hřiště
- b) za kamarádem
- c) do cukrárny
- d) na veterinární kliniku

5. Co by měl veterinář udělat jako první, když k němu do ordinace přijde nové zvířátko?

- a) pohladit zvířátko a prohlédnout je
- b) ihned začít operovat
- c) dát mu miskou piškotů
- d) poslat ho domů

Příloha č. 2a – Zahradník

Moje práce se odehrává především venku, pod širým nebem. Když na jaře začne sluníčko více hřát, dny prodlužovat a všechno se probouzí k životu, obuju si pevné boty a navléknu pracovní kalhoty. Mají hodně kapes, jsou užitečné. Přestože nosím rukavice, jsou moje ruce málokdy úplně čisté. Celý den se totiž hrabu v hlíně.

Práce je hodně. Nejdříve musím prokypřit půdu, to je první krok. Používám k tomu rýč, motyčku nebo velké kovové hrábě. Musím vyhrabat staré listí, z hlíny vyndat všechny kameny a občas také rašící plevel. Ten by totiž rostlinkám, které chci vypěstovat, překážel v růstu. Je to vcelku namáhavá práce. Člověk se při ní docela zapotí. Plevel odvážím v kolečkách. Ty se mi hodí i k dalším účelům. Z dobře připravených záhonů mám vždycky radost.

Když jsou záhony připravené, přinesu si malé pytlíčky s různými semínky nebo mladé sazenice. Opatrně je vkládám do země, přesně tak hluboko, jak potřebují. Některé rostliny sázím do řádků, jiné do velkých ozdobných květináčů, aby dělaly radost lidem na terasách nebo v parcích. K mé práci patří také prořezávání stromů a keřů. Musím používat velké nůžky a vědět, jak na to.

Rostliny, které jsem zasadil, nebo vzešly ze semínek, by však bez mé péče dlouho nevydržely. Hlavně když je horko a neprší. Každý večer anebo brzy ráno беру do ruky konev s vodou, někdy i dlouhou hadici a dopřávám jim osvěžení. Musím znát, kolik vody která rostlina potřebuje. Množství vláhy má totiž vliv na to, jak se jim daří. Baví mě pozorovat, jak se má příroda k světu.

Díky mému úsilí a péči se okolí domu promění v barevné království. V létě tady najdete rozkvetlé růže i voňavou levanduli, na podzim sklízím sladká jablka nebo dýně. Nemohu nezmínit své pomocníky – žížaly kypří půdu, včely opylují květy, беруšky jedí mšice, ... Moje práce voní po čerstvě posekané trávě a mokré zemi.

Už víte, jaké je moje povolání?

Příloha č. 2b – **Zahradník**, pomůcka pro poradce

Posloupnost

1. část: Moje práce
2. část: Práce je ...
3. část: Když je záhon
4. část: Rostliny ...
5. část: Díky mému ...

Náměty na otázky, které vám pomohou příběh s žáky probrat do hloubky

Jaké nástroje a vybavení potřebuje zahradník ke své práci?

Co všechno rostliny potřebují k tomu, aby krásně kvetly a nezahynuly?

Jaké nářadí by zahradník nikdy neměl nechat venku na dešti?

Proč je důležité stříhat keře a stromy?

Kdyby si zahradník zapomněl vzít rukavice, co by se mu mohlo při práci stát?

V příběhu zahradník používal různé nástroje. Který z nich slouží k „pití“ pro kyticky a který k „účesu“ pro keře?

K čemu se zahradníkovi hodí kolečko?

Jak se liší práce zahradníka v létě a jak v zimě? Co dělá, když padá sníh?

Kdo další kromě zahradníka v zahradě bydlí a pomáhá mu? Proč je práce zahradníka důležitá pro nás všechny, i když nemáme vlastní zahradu?

Chtěli byste být zahradníkem? Co by vás na tom nejvíc bavilo a co by vám naopak přišlo těžké?

Které vlastnosti jsou pro povolání zahradníka důležité?

Hravý tip

Kdyby vám zahradník dovolil zasadit v jeho zahradě jednu kouzelnou rostlinu, co by na ní rostlo?

Pantomima

Dobře se předvádí rytí rýčem, těžká konev s vodou, stříhání vysokého živého plotu nebo česání jablek ze žebříku.

Malování

Nakreslete plán zahrady – co všechno by v ní zahradě mohlo být a růst.

Losování, označení obálky

Kvíz

1. Které z těchto nářadí zahradník používá, když chce zkypřit půdu v záhonku?

- a) vidle
- b) motyku
- c) pilku
- d) vařečku

2. Co musí zahradník udělat, když je venku velké sucho a rostliny začínají vadnout?

- a) zakrýt je dekou nebo prostěradlem
- b) pořádně je ostříhat
- c) zalít vodou
- d) odstranit plevel

3. Kam zahradník sází malá semínka, aby z nich vyrostly nové kytičky nebo zelenina?

- a) na místo, kde po dešti zůstala kaluž
- b) do prokypřené hlíny
- c) na slunné stanoviště
- d) kamkoliv se mu zachce

4. Jak se jmenuje místo, kde zahradník pěstuje rostliny pod sklem nebo fólií, aby jim nebylo zima?

- a) pěstební kůlna
- b) teplo budka
- c) tropický domek
- d) skleník

5. Který z těchto pomocníků zahradníkovi pomáhá tím, že v zemi dělá chodbičky a kypří tak půdu?

- a) žížala
- b) had
- c) larva chrousta
- d) jezevec

Příloha č. 3a – Kominík

Moje pracovní oblečení má barvu jako noc nebo jako uhlí. Jsem od hlavy až k patě v černém a na hlavě nosím bílou čepici, aby mě i z dálky bylo vidět. Říkají o nás – tváře ušmudlané, ruce černé. Od pradávna lidé věří, že když mě potkají, přinesu jim štěstí. Stačí se prý jen chytit za knoflík a něco si přát! Říká se to asi proto, že díky mé práci je doma teplo a klid.

Většinu času trávím vysoko nad zemí. Musím být fyzicky zdatný, mít dobrou rovnováhu a nesmím se bát výšek, protože špacíruju po střechách domů. Z výšky mám krásný výhled na celé město, ale nejsem tam proto, abych se kochal. Hledám úzké otvory, ze kterých v zimě stoupá kouř. Domy musí dýchat.

Ke své práci potřebuji zvláštní náradí. Přes rameno nosím smotanou ocelovou strunu nebo dlouhé lano. Na jeho konci je připevněno těžké železné závaží v podobě koule. A nad koulí je připevněn kulatý kartáč s tvrdými štětinami, kterému se říká „sluníčko“. Pevně se rozkročím, spustím kartáč s koulí a začnu čistit. Škrab, škrab, šup! Za chvíli vyletí obláček černého prachu.

Mým úkolem je dohlédnout na to, aby v domech mohl bezpečně hořet oheň v kamnech nebo krbech. Kartáčem čistím vnitřky rour a průduchů od sazí a nečistot. Musím dát pozor, aby se nikde nic neucpalo, jinak by se zplodiny z vytápění mohly dostat do místností, a to by bylo velmi nebezpečné. Lidé by se mohli udusit. Moc dobře musím rozumět své práci a znát bezpečnostní předpisy.

Když ukončím svoji činnost na střeše, sejdu dolů do domu k malým kovovým dvířkům. Jsou u země. Tam všechnu tu černou špínu, kterou jsem shora shodil, vyberu lopatkou do kbelíku a zametu. Jak už víte, moje tváře jsou po práci často zamazané od sazí, ale to k tomu patří.

Už víte, jaké je moje povolání?

Příloha č. 3b – **Kominík**, pomůcka pro poradce

Posloupnost

1. část: Moje pracovní oblečení ...
2. část: Většinu času ...
3. část: Ke své práci ...
4. část: Mým úkolem ...
5. část: Když ukončím ...

Náměty na otázky, které vám pomohou příběh s žáky probrat do hloubky

Proč je kominík pro dům důležitý? Co by se stalo, kdyby se o komín nikdo nestaral?

Kominík v příběhu říká, že komín musí „dýchat“. Co tím myslel?

Proč nosí kominík černé oblečení? Je to proto, aby nebyl vidět, nebo z jiného důvodu?

V příběhu kominík používal „sluníčko“. K čemu tyto věci slouží?

Co musí kominík povinně provést předtím, než začne čistit komín od sazí pomocí sluníčka? (*Zabrání se tím úniku jemných sazí do obytných prostor během mechanického čištění.*)

Proč musí mít kominík dobrou fyziku a nesmí se bát výšek?

Kam se podějí všechny ty saze, které kominík vymete?

Proč se říká, že kominík nosí štěstí? A co musíte udělat, když ho uvidíte?

Jaký je historický původ pověry, že kominík přináší štěstí? (*V minulosti byly požáry od sazí časté a zničující, proto byl příjezd kominíka symbolem ochrany majetku i života.*)

Které vlastnosti jsou pro povolání kominíka důležité?

Hravý tip

Kdybyste byli kominíkem a vylezli na tu nejvyšší střechu v našem městě/vesnici, co všechno byste odtud viděli?

Pantomima

Nesení těžkého lana s koulí, výstup na střechu, spouštění sluníčka do komína, rozhlížení se po okolí ze střechy, zametání smetí z komína, otírání umouněných tváří

Malování

Nakreslete, co vidí kominík z výšky.

Losování, označení obálky apod.

Kvíz

1. Proč je práce kominíka tak důležitá pro naše domovy?

- a) aby stěny v místnostech byly bílé
- b) aby se předešlo požáru
- c) aby opravil všechny dveře
- d) aby zkontroloval stav všech elektrospotřebičů

2. Jakou barvu má nejčastěji kominické oblečení a proč?

- a) bílou, aby ho bylo ve tmě vidět
- b) zelenou, protože je to barva přírody
- c) černou, protože saze jsou černé
- d) žlutou, stejnou jako má slunce

3. Jak se jmenuje černý prach a nečistota, která se usazuje v komíně?

- a) mourka
- b) saze
- c) písek
- d) tekutina

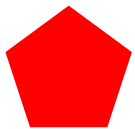
4. Který nástroj kominík používá k vymetání komína?

- a) elektrický vysavač
- b) fukar
- c) gumový smeták
- d) kominickou štětku na laně

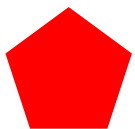
5. Čím se kominík dívá do komína, aby viděl, zda je čistý?

- a) kominickým zrcátkem
- b) dalekohledem
- c) mobilem
- d) lupou

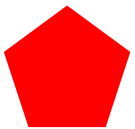
Příloha č. 4a – Hasič

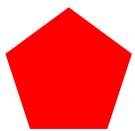
Moje práce je velmi napínavá. Nikdy nevím, co se semele a co mě během dne čeká. Kdykoliv musím být připravený na to, že se každou chvíli může ozvat hlasitý zvuk sirény. HÓÓÓ-HÓÓÓ! To není sova, to je poplach, znamení, že někdo okamžitě potřebuje pomoc! V tom případě okamžitě nechám všeho, co právě dělám, a jdu do akce.

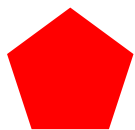
Během několika vteřin musím být připravený. Bleskurychle si oblékám speciální kalhoty a kabát, které nezačnou hořet, ani když je kolem velký žár. Na nohy si obouvám pevné boty a na hlavu si nasazuji helmu s ochranným štítem. Někdy si na záda musím vzít i láhev se vzduchem a masku, abych mohl dýchat, když se budu pohybovat v kouři. Mám zkrátka speciální vybavení i techniku pro zvládání nejrůznějších situací.

Do akce vyrážíme ve velkém červeném autě se zapnutým modrým majákem: I-Á, I-Á! Hasičská siréna střídá tóny A a D, varovný signál pro lidské ucho nejlépe rozpoznatelný. Všechna ostatní auta na silnici uhýbají ke krajnici, abychom mohli projet co nejrychleji. V autě s sebou vezeme spoustu vody, dlouhé hadice, sekery a také vysoké žebříky, které dosáhnou až do oken v posledním patře. Když plameny přemůžeme, vše zkontrolujeme speciální kamerou, která vidí teplo. Během zásahu musím pracovat jako člen týmu a poslouchat velitele.

Moje práce rozhodně není jen o boji s plameny. Pomáhám i u nehod na silnicích, kde vyprošťuji lidi z aut a poskytuji první pomoc. Někdy jezdím zachraňovat zvířata, která někde uvízla. Občas také dochází k přírodním katastrofám. Když nastanou veliké deště, bývají povodně. Někdy stačí odčerpat vodu ze sklepů, jindy převážím na člunech lidi z míst, kde by je stoupající voda mohla ohrozit. Tomu se říká evakuace. Pokud se přižene vichřice nebo silné sněžení, pomáhám i tady. Odstraňuju spadlé stromy a další překážky.

Když je po všem a nebezpečí pomine, vrátím se na základnu. Bývám celý špinavý od sazí a unavený, ale na tváři mám úsměv. Víím, že jsem dneska udělal dobrou věc. Ještě musím zajít do zbrojnice a pečlivě umýt auto i zkontrolovat, zda jsou všechny hadice i celé vybavení v pořádku a připravené na další výjezd. Jsem rád, když se nikomu nic nestalo a všechno dobře dopadlo.

Už víte, jaké je moje povolání?

Příloha č. 4b – **Hasič**, pomůcka pro poradce

Posloupnost

1. část: Moje práce je ...
2. část: Během několika vteřin ...
3. část: Do akce vyjíždíme ...
4. část: Moje práce není ...
5. část: Když je po všem ...

Náměty na otázky, které vám pomohou příběh s žáky probrat do hloubky

Proč musí mít hasič těžký a tlustý kabát, i když je venku léto?
Zaznamenali jste, co má hasič na hlavě a proč je to důležité?
K čemu hasič potřebuje dýchací přístroj a masku, když nejde pod vodu?
Jak hasiči vědí, že se něco děje? Co se v příběhu ozvalo na stanici?
Proč má hasičské auto modré majáky a hlasitou sirénu?
Co všechno hasiči v tom velkém červeném autě vozí?
Proč mají hasiči na autě tak dlouhé žebříky?
Co museli hasiči udělat, když byl oheň uhašený?
Znáte telefonní číslo, na které musíme zavolat, když vidíme oheň?
Co bychom měli udělat, když uslyšíme hasičskou sirénu, i když nejsme v autě?
Které vlastnosti jsou pro povolání hasiče důležité?

Hravé tipy

Kdybyste byli hasiči a měli byste zachránit zvířátko ze zakouřeného domu, jak byste ho hledali, když je tam tma a nic nevidíte?

Žák zavře oči, poradce ho zatočí a nechá ho jen hmatem najít cestu ke dveřím.

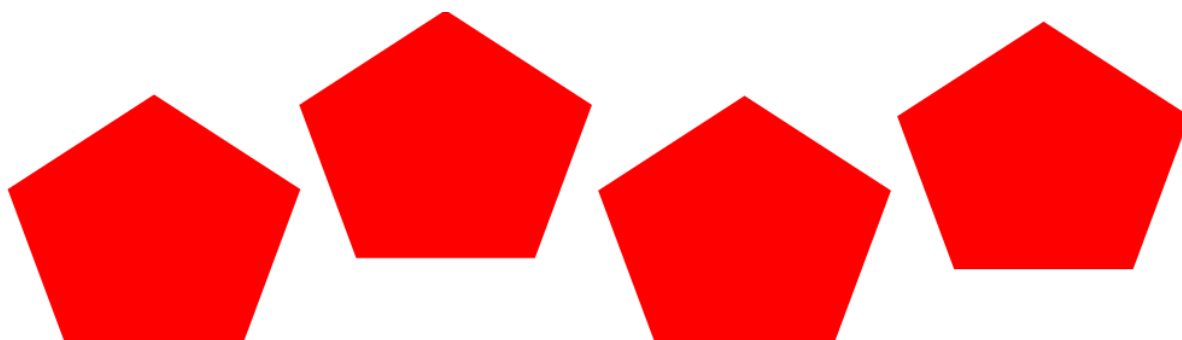
Pantomima

Vyhlášení poplachu, oblékání, jízda, hasičské úkony, vynášení lidí a zvířat atp.

Kreslení

Představte si, že máte na obličeji hasičskou masku. Nakreslete velký obrys brýlí a do nich nakreslete to, co hasič vidí.

Losování, označení obálky apod.

Kvíz:

1. Jaké je nejdůležitější telefonní číslo, na které musíme zavolat, když uvidíme požár?

- a) 111
- b) 150
- c) 155
- d) 911

2. Co si musí hasič obléknout jako první, aby ho oheň a žár nespálil?

- a) sportovní soupravu a gumové holínky
- b) hasičskou zástěru s kapsami
- c) zásahový nehořlavý oblek
- d) šusťákovou bundu na zip

3. Jak se jmenuje dlouhá trubka, ze které stříká voda na hořící dům?

- a) vodní tunel
- b) hadice
- c) přívodní potrubí
- d) hasičská cisterna

4. Které zvířátko hasiči často zachraňují ze stromů nebo ze střech nejčastěji?

- a) králíka
- b) krokodýla
- c) kuře
- d) kočku

5. Jak se nazývá budova, kde hasiči čekají na výjezd a kde parkují svá auta?

- a) zbrojnice
- b) garáž
- c) stanice
- d) parkoviště

Příloha č. 5a – Pokladní

Moje pracovní království je dlouhá linka s pohyblivým pásem a velký stroj s tlačítka a obrazovkou. U ní obvykle sedím na vysoké židli. Před sebou mám monitor a klávesnici. Moje práce začíná tím, že se přihlásím do svého počítače a připravím si do šuplíku hodně lesklých drobných mincí a barevných bankovek, abych mohl lidem správně vracet. Potom si zkontroluji skener, to „kouzelné oko“, které umí číst tajné kódy.

Někteří lidé ke mně přijíždějí s velkými kovovými vozíky, jiní nosí plastové košíky v rukou. Všechno, co si vybrali v regálech, musí vyskládat na černý pohyblivý pás. Ten ovládám, takže mi postupně zboží přivádí až přímo pod ruce. Mým úkolem je brát jednu věc po druhé a najít na nich malý obrázek s černými čárkami.

Když ten obrázek s čárkami – říká se mu čárový kód – najdu, musím ho přiložit ke skeneru, ze kterého svítí červené světýlko. V tu chvíli se ozve krátké a hlasité „pííp!“. To je znamení, že počítač už ví, co zákazník kupuje a kolik to stojí. Na obrazovce se hned objeví cena. Občas musím na klávesnici vytukat kód sám – třeba pro rohlíky, muffiny, koláče Nebo když lidé nakupují některé druhy ovoce či zeleniny. Nebo když je kód na obalu zboží natržený.

Když mi zboží projde rukama, posune se dál. Na konci pultu je odkládací plocha, ze které si zákazníci zakoupené věci postupně přendávají do tašek. A je tady poslední kousek. V té chvíli stisknu tlačítko a na monitoru se ukáže výsledná částka. Zákazník mi pak podá buď papírové peníze, nebo přiloží malou plastovou kartu k přístroji, který pípne úplně jinak. Hodně lidí má tu kartu přímo ve svém mobilu. A já? Musím být velmi pozorný, abych se nespletl v počtech. Je tedy jasné, že celý systém musím mít v malíčku.

Nakonec ze stroje vyjede dlouhý úzký papírek – účtenka. Ten podám zákazníkovi, poděkuji mu za nákup a popřeji mu hezký den. Pak už ke mně přijíždí další vozík plný jídla, pití, drogerie nebo hraček a celé to začíná nanovo. Celý den sice stojím nebo sedím, ale vím, že je má práce moc důležitá. Díky ní si všichni v obchodě mohou koupit, co potřebují, a každý ví, kolik za to má zaplatit. A to je přece skvělé!

Už víte, jaké je moje povolání?

Příloha č. 5b, pomůcka pro poradce

Posloupnost

1. část: Moje pracovní plocha ...
2. část: Někteří lidé ...
3. část: Když ten obrázek ...
4. část: Když mi zboží ...
5. část: Nakonec ...

Náměty na otázky, které vám pomohou příběh s žáky probrat do hloubky

Co musí pokladní udělat jako úplně první věc, když přijde k pokladně?

Proč musí pokladní brát věci do ruky jednu po druhé?

Co tam hledá za tajný kód?

Co musí pokladní udělat, když nejde skenerem načíst kód?

Proč je důležité, aby pokladní uměla dobře počítat, i když jí pomáhá počítač?

Jak by měla pokladní správně postupovat v situaci, kdy zákazník platí hotovostí a podává jí vysokou bankovku? *(Položit bankovku viditelně na pokladní zásuvku nebo mincovník a vrátit drobné dříve, než ji uloží dovnitř.)*

K čemu je dobrá účtenka, proč nám ji pokladní dává?

Jaké dvě věty pokladní řekne skoro každému zákazníkovi, který k ní přijde?

Viděli jste už samoobslužné pokladny? V čem je to pro pokladní jiné, když tam lidé markují sami?

Které vlastnosti jsou pro povolání pokladní důležité?

Hravý tip

Když platím papírovou stokorunou za věc, která stojí 87 korun, co všechno musí pokladní udělat, aby mi vrátila správně? A kolik mi vrátí? V jakých mincích? Přineste do třídy 3 různé prázdné obaly (např. od sušenek, od pasty a od džusu). Dejte dětem 10 sekund na to, aby na obalu našly čárový kód. Zjistíte, že na některých věcech je schovaný velmi dobře!

Pantomima

Zahájení směny, skenování kódů, vážení ovoce, vzdávání drobných, vydávání účtenky, nonverbální komunikace s různými zákazníky, ...

Malování

Nakreslete svět před pokladnou. Co vidí pokladní?

Losování, označení obálky apod.

Kvíz

1. Jak pokladní nejčastěji zjistí cenu zboží, které si kupujeme?

- a) Tipne si cenu podle toho, jak je věc velká.
- b) Naskenuje čárový kód, který je na obalu.
- c) Musí si všechny ceny pamatovat nazpaměť.
- d) Zavolá na osobu v sousední pokladně a zeptá se jí.

2. Jak pokladní zjistí cenu u jablek nebo brambor, které nemají obal?

- a) Zkusí jedno jablko ochutnat.
- b) Spočítá, kolik jich v sáčku je.
- c) Musí je zvážit na váze zabudované v pokladně.
- d) Posoudí, jestli jsou potlučené nebo ne.

3. K čemu slouží ta malá plastová zábrana, kterou dáváme mezi nákupy?

- a) Je to dárek pro děti k nákupu.
- b) Odděluje nákup jednoho zákazníka od druhého.
- c) Slouží k masírování rukou při čekání v řadě.
- d) Je to zbraň na odhánění zlodějů.

4. Co musí udělat pokladní, když se u její pokladny vytvoří moc dlouhá fronta?

- a) Vypne pokladnu, zhasne světlo a uteče domů.
- b) Rozdá všem lidem bonbony, aby byli zticha.
- c) Doporučí lidem, aby šli do jiného obchodu.
- d) Zazvoní na zvonek a zavolá kolegu, aby otevřel další pokladnu.

5. Co dělá pokladní, když zrovna u pokladny nikdo nenakupuje?

- a) Rovná zboží v regálech nebo kontroluje, zda je něco třeba doplnit.
- b) Dívá se v mobilu na pohádky.
- c) Schovává se před zákazníky mezi krabice.
- d) Jde si schrupnout do skladu.

Místu, kde při své práci trávím většinu času, se říká dílna. Ta moje dílna je plná zvláštní, uklidňující vůně. Voní to v ní moc hezky - jako v lese po dešti nebo jako čerstvě nařezaná polena u táboráku. Všude kolem mě jsou hromady materiálu, který pochází z přírody – jsou to různě dlouhá prkna, silné trámy nebo kulaté špalky.

Než se pustím do práce, musím si nejdříve všechno pečlivě promyslet a především rozměřit. Musím si vybrat správné dřevo i ostré nástroje, aby do sebe každý kousek skládačky dokonale zapadl. Za uchem nosím schovanou speciální tužku. Není kulatá, ale oválná nebo hranatá. To proto, aby mi neutekla ze stolu, když ji položím. Ořezává se nožem, ne strouhátkem. A co určitě najdete v mé kapse? Skládací metr. Pravítko mám samozřejmě také po ruce. Stačí se o kousek splést a kus dřeva by byl zničený, proto se říká: „Dvakrát měř a jednou řež!“

Při práci dělám docela velký hluk, hotový koncert. Nejdřív zpívá pila: „Šmiky, šmik!“ To vyřezávám potřebné tvary. Potom pokračuje hoblík: „Hvízd, hvízd!“ Povrch dřeva musí být krásně hladký, aby si o něj o něj nezapíchl třísku do prstu. A když má být dřevo hladké jako samet, musím ho dobrousit smirkovým papírem. „Šust, šust!“ Někdy musím do dřeva vrtat díry nebo z něj dlátem vyřezávat ozdobné tvary.

Když mám všechny díly připravené, musím je spojit dohromady. Používám k tomu buď silné lepidlo, nebo kladivo a hřebíky. „Ťuk, ťuk, ťuk!“ Často používám i šroubovák a vruty. Nebo je spojuji pomocí dřevěných kolíků a šroubků. Pod mýma rukama se hromada prken pomalu mění v něco užitečného, co budou lidé používat a dlouho jim to vydrží.

Dokážu vyrobit pevnou postel, jídelní stůl, u kterého se sejde celá rodina, poličku na oblíbené knížky, schodiště, okna, dveře, nebo různé drobnosti pro radost. Moje práce je vidět v každé místnosti a na zemi po mně vždycky zbydou hromady voňavých pilin a hoblin. Kroutí se na zemi jako zlaté vlasy. Jsem vlastně takový „pán dřeva“, prostě řemeslník a umělec v jednom.

Už víte, jaké je moje povolání?

Příloha č. 6b – **Truhlář**, pomůcka pro poradce

Posloupnost

1. část: Místu, kde ...
2. část: Než se pustím ...
3. část: Při práci dělám ...
4. část: Když mám ...
5. část: Dokážu vyrobit ...

Náměty na otázky, které vám pomohou příběh s žáky probrat do hloubky

Proč truhlář nejdříve vytáhne tužku a metr, místo aby hned začal řezat?

Vzpomínáte si, čím je zvláštní truhlářská tužka?

V příběhu se mluvilo o tom, že dřevo bylo nejdřív drsné a píchalo. Co udělá truhlář se dřevem, které není hladké?

Jaké zvuky můžete slyšet, když truhlář pracuje?

Proč truhlář předtím, než začne dřevo řezat nebo hoblovat, pozorně sleduje 'léta' (čáry a kresbu) na prkně? (*Dřevo je živý materiál, a i po uříznutí 'pracuje'. Truhlář musí vědět, jak prkno otočit, aby se nábytek časem nepokroutil.*)

Jak truhlář spojuje jednotlivé kusy dřeva k sobě?

Víte, proč truhlář na konec nakuje nebo natírá barvou? Je to jen proto, aby byl hezká, výrobek dokonalý?

Dokážete popsat vůni v truhlářské dílně?

Co byste si přáli, aby vám truhlář vyrobil do vašeho pokojíčku?

Které vlastnosti jsou pro povolání truhláře důležité?

Hravé tipy

Proč je věc vyrobená truhlářem jiná než ta, kterou si koupíme v krabici v obchodě s nábytkem?

Dejte dětem do ruky kousek smirkového papíru a kousek obyčejného nebo opracovaného dřeva (stačí odřezek z dílny nebo větvička). Nechejte je, aby si ohmataly, jak se povrch pod jejich rukama mění.

Truhláři jsou na svou práci pyšní. Nechte děti vytvořit svou vlastní truhlářskou značku, kterou by své výrobky označovaly (třeba své iniciály).

Pantomima

Přicházející zákazník sdělující své přání, měření, vřezání, spojování, finální opracování, předání výrobku, ...

Losování, označení obálky apod.

Kvíz

1. Z jakého materiálu vyrábí truhlář své výrobky nejčastěji?
 - a) z hoblin a pilin
 - b) ze dřeva
 - c) z lakovaného plastu a gumy
 - d) z papíru a lepidla
2. Který nástroj použije truhlář, když potřebuje rozdělit dlouhé prkno na dva kusy?
 - a) štětec
 - b) šroubovák
 - c) pilku
 - d) kladivo
3. Jak se jmenuje speciální stůl, u kterého truhlář pracuje a má na něm svěrák?
 - a) lavice
 - b) ponk (hoblíce)
 - c) konferák
 - d) celodenní stolek
4. Jak se jmenuje nástroj, kterým truhlář ubírá tenké vrstvy dřeva, aby prkno vyrovnal?
 - a) křídový papír
 - b) truhlářská lžíce
 - c) lopatka
 - d) hoblík
5. Co truhlář používá, když chce vědět, jak dlouhou nohu u stolu má uříznout?
 - a) skládací metr
 - b) krokování
 - c) odborný odhad
 - d) metroměrku